ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Academic Leadership of Administrators That Affects Learning Organizations in Educational Institutions under a Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

ธรรมรัตน์ แม่งพัฒน์[1] ประเสริฐ ประวัติรุ่งเรือง[2] เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ[3]
ครุศิลป์ อวนศรี[4] สุวรรณา ยุทธภิรัตน์[5] นิษรา พรสุริวงษ์*[6]
Thammarat Mengpat[1] Prasert Prawatrungraung[2] Chalermchai Wirotwan[3]
Karusin Uwansri[4] Suwanna Yutthapirut[5] Nissara Pronsurivong[6]

nissara.pr@northbkk.ac.th*

ส่งบทความ 20 เมษายน 2567 แก้ไข 27 พฤษภาคม 2567 ตอบรับ 28 พฤษภาคม 2567
Received: April,20 2023 Revised: May,27 2024 Accepted: May,28 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) เพื่อศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสถานศึกษา โดยภาพรวม

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง (r_{XY} = .567) กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_7) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X_6) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ(X_{11}) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{10}) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (X_4) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้า

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author)
[1,5] อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
[2,3,6] อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
[4] อาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
[1,5] Lecturer, Faculty of Liberal Arts North Bangkok University
[2-3,6] Lecturer, Faculty of Education North Bangkok University
[4] Lecturer, Faculty of Political Science, North Bangkok University

ของนักเรียน (X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 8 ปัจจัย ดังกล่าว ได้ร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 97.40 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = .256+.443X_7 +.290X_6 + .201X_{11} -.178X_{10} +.133X_1 + .027X_4 + .192X_3 - .174X_5$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .581X_7 +.433X_6 + .308X_{11} -.186X_{10} +.165X_1 + .048X_4 + .259X_3 - .230X_5$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, องค์การแห่งการเรียนรู้

Abstract

The purpose of this research is 1) To study the academic leadership 2) To study being a learning organization 3) To study the relationship between academic leadership of administrators and being a learning organization 4) To study the academic leadership of administrators that affects being a learning organization The sample group consisted of 400 teachers under a jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, using stratified random sampling and simple random sampling using lottery methods. The research instrument was a questionnaire. Statistics used in the research include percentage, mean, and standard deviation. Pearson correlation coefficient and Stepwise multiple regression statistical analysis

The results of the research found that:

1. Academic leadership of administrators overall, the opinions were at a high level.

2. Being a learning organization Overall.

3. The correlation coefficient between the academic leadership of administrators has a positive relationship at a moderate level (r_{XY} = .567) and being a learning organization in place. , with statistical significance at the .01 level.

4. Good predictive variables for being a learning organization, arranged in order of importance as follows: promoting professional development (X_7), controlling teaching time (X_6), developing to lead to academic standards (X_{11}), Development to lead to academic standards (X_{10}) in setting school goals (X1) in curriculum coordination (X_4) in supervision and teaching evaluation (X_3) in checking progress of students (X_5) with statistical significance at the .01 level, with all 8 factors mentioned together predicting a learning organization in educational institutions. under a jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, the score was 97.40%. The forecast equation can be written as follows.

Forecasting equations in raw score format.

$$Y = .256+.443X_7 +.290X_6 + .201X_{11} -.178X_{10} +.133X_1 + .027X_4 + .192X_3 - .174X_5$$

Equations in standardized scoring form

$$ZY = .581X_7 +.433X_6 + .308X_{11} -.186X_{10} +.165X_1 + .048X_4 + .259X_3 - .230X_5$$

Keywords: Academic Leadership, Learning Organization

.....

บทนำ

การบริหารและการจัดการสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา การบริหารงานเป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้บริหารเพื่อต้องการพัฒนาหรือให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญ ที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์การได้กำหนดไว้ และสามารถบริการทางการศึกษาแก่สังคมได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพราะมีอำนาจในการตัดสินใจรวมทั้งการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรมีลักษณะที่ดีทั้งทางด้านคุณวุฒิและคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา (ธาดา วิกัยวราภรณ์ และคณะ,2566)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง ดังนั้นครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดผลประเมินผลสื่อและแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและความจำเป็นของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ [ศธ], 2553)

ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีภาวะผู้นำและมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนควรต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนโดยต้องปรังปรุงพันธกิจของโรงเรียนประชาสัมพันธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ส่วนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนคือ การจัดทำพันธกิจของโรงเรียน กล่าวได้ว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนสนใจการเรียนการสอนในห้องเรียนความมีประสิทธิผลของการทำงานของครูและความสาเร็จของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน (Leith wood,2006)

ความเจริญก้าวหน้าขององค์กร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของทุกองค์กร องค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างความเจริญ ความก้าวหน้าของประเทศในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนประชาชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่จะทำให้องค์กรมีคุณภาพและประสิทธิภาพได้นั้น ผู้นำเป็นส่วนสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความเจริญก้าวหน้า นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นผู้นำจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง ในขณะเดียวกันบุคลากรขององค์กรก็เป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้ร่วมงานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ร่วมงานทั้งองค์กรจะต้องมีการปรับตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อจะได้นำความรู้สมัยใหม่มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ปัญหาส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติงานมักจะไม่มีเวลามากในการที่จะพัฒนาตนเอง ดังนั้นองค์กรจะต้องส่งเสริมให้ได้รับความรู้ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา โดยการสนับสนุนให้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร โดยเฉพาะภายในองค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดหรือทำให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาซึ่งจะทำให้องค์กรและพนักงานผู้ปฏิบัติงานมีแหล่งความรู้อยู่ใกล้ตัว สามารถค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลาโดยสะดวก (ธนาดล สมบูรณ์. 2565)

องค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับหน่วยงานจึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานหรือองค์กรทุกองค์กรควรให้การสนับสนุนเพื่อให้บุคลากร หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรมีแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ผู้นำควรเป็นผู้จุดประกายหรือพยายามทำให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง เพราะองค์กรแห่งการเรียนรู้ เปรียบเสมือนแหล่งความรู้ที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่อยู่ใกล้

ตัวได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะองค์กรที่เป็นหน่วยให้การศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะต้องมีแหล่งความรู้ที่ทันสมัยพร้อมที่จะให้ครูอาจารย์ หรือผู้สอนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574 ที่ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในห้าประการ ได้แก่ การเข้าถึง (accessibility) การเท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง(Relevance) ในระยะเวลา 15 ปีข้างหน้า (ศธ, 2552)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำทางวิชาการที่จะสามารถทำการส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น หน่วยงานจะต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ หรือนวัตกรรมที่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อองค์กร (ยุรพร ศุทธรัตน์, 2558) นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถให้คำแนะนำและกระตุ้นครู ประสานงานและให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทำงานร่วมกันด้วยเทคนิควิธีที่มีคุณภาพ ส่งผลทำให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น (Seyfarth, 1999) ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

2.เพื่อศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

3.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

4.เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 5,106 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 400 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 376 คน โดยวิธีการการสุ่มแบบหลายขั้นตอน แต่เพื่อให้มีความเหมาะสมผู้วิจัยจึงขอปรับเป็น จำนวน 400 คน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ

2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าIOC ได้ค่า IOC=0.80-1.00

4. นำแบบสอบถามจากข้อ 3 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่า α =.931

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 4 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถาม ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ ค่าร้อย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณ แบบStepwise

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	4.17	.649	มาก
2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	4.24	.591	มาก
3. ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน	4.23	.709	มาก
4. ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร	4.20	.922	มาก
5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.20	.693	มาก
6. ด้านการควบคุมเวลาในการสอน	4.15	.784	มาก
7. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.11	.688	มาก
8. ด้านการมอบหมายงานให้ครูดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน	4.16	.698	มาก
9. ด้านการจัดหาสิ่งจูงใจการจัดการเรียนการสอนแก่ครู	4.07	.571	มาก
10. ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการครู	4.16	.549	มาก
11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.18	.804	มาก
รวม	**4.17**	**.349**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.17, S.D.= .349) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก($\bar{x}$ =4.24, S.D.=.591) รองลงมาคือ การนิทศและการประเมินผลด้านการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.23, S.D.= .709) และด้านที่น้อยที่สุด คือด้านการจัดหาสิ่งจูงใจการจัดการเรียนการสอนแก่ครู มความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.07, S.D.= .571) ตามลำดับ

ตาราง 2 การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมแต่ละด้าน ดังนี้

การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.11	.684	มาก
2. การมีต้นแบบทางความคิด	4.16	.740	มาก
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.10	.703	มาก
4. การเรียนรู้เป็นทีม	4.10	.658	มาก
5. การคิดอย่างเป็นระบบ	4.16	.448	มาก
รวม	**4.13**	**.525**	**มาก**

จากตาราง 2 พบว่า การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.13, S.D.=.525) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการคิดอย่างเป็นระบบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.16, S.D.= .448) รองลงมาคือการมีต้นแบบทางความคิด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.16, S.D.= .740) และด้านที่น้อยที่สุดคือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.10, S.D.=.703) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X	Y
X1	1.000												
X2	.826**	1.000											
X3	0.007	-0.072	1.000										
X4	.502**	.460**	0.016	1.000									
X5	0.016	-0.040	.976**	0.019	1.000								
X6	0.047	-0.027	.230**	-0.050	.199**	1.000							
X7	-0.033	-.154**	.116*	-.105*	0.081	.458**	1.000						
X8	0.027	-.111*	-0.012	0.010	-0.053	0.092	.516**	1.000					
X9	.681**	.379**	.106*	.343**	.121*	.135**	0.009	.138**	1.000				
X10	.511**	.488**	-.141**	.312**	-.149**	-0.016	.442**	.505**	.170**	1.000			
X11	0.038	-0.070	-0.023	0.011	-0.069	0.064	.549**	.958**	0.085	.563**	1.000		
X	.611**	.441**	.410**	.473**	.389**	.404**	.527**	.564**	.542**	.637**	.569**	1.000	
Y	.104*	-0.062	.222**	-0.007	.166**	.742**	.868**	.556**	.188**	.334**	.567**	.679**	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง (r_{XY} = .679) กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกดังนี้

1.1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำ (r = .104) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำ(r = .222) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำ (r = .166) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X_6) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับสูง (r = .742) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_{X7}) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับสูง (r = .868) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.6) ด้านการมอบหมายงานให้ครูดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน (X_{X8}) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง (r = .556) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.7) ด้านการจัดหาสิ่งจูงใจการจัดการเรียนการสอนแก่ครู (X_{X9}) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำ (r = .188) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.8) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{10}) มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง (r = .334) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.9) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน (X_{11}) มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง (r = .567) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ไม่มีความสัมพันธ์ ดังนี้

2.1) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน(X_2) (r = - .062) ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (X_4) (r = -.007) ไม่มีความสัมพันธ์กับกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อวิเคราะห์ตัวพยากรณ์ที่ดีการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใน

ตัวแบบ (Model)	องค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา				
	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	.256	.050		5.140	.000
X_7	.443	.010	.581	46.033	.000
X_6	.290	.007	.433	42.943	.000
X_{11}	.201	.007	.308	27.085	.000
X_{10}	-.178	.013	-.186	-13.379	.000
X_1	.133	.009	.165	14.353	.000
X_4	.027	.005	.048	4.984	.000
X_3	.192	.029	.259	6.645	.000
X_5	-.174	.029	-.230	-5.949	.000
R = .987 R Square=.974 Adjusted R2 = .974 SE = .085 F = 1844.699** Sig =.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4 พบว่า ตัวพยากรณ์ทั้ง 8 ตัวประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_7) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X_6) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{11}) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{10}) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (X_4) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน(X_5) มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .987 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกันสามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 97.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .085 โดยตัวแปรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_7) (β = .581) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X_6) (β = .433) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{11}) (β = .308) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{10}) (β = -.186) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) (β = .165) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (X_4) (β = .048)) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3) (β = .259) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5) (β = -.230) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_7) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X_6) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ(X_{11}) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{10}) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (X_4) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5) มีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยทั้ง 8 ปัจจัย ดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = .256+.443X_7 +.290X_6 + .201X_{11} -.178X_{10} +.133X_1 + .027X_4 + .192X_3 - .174X_5$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .581X_7 +.433X_6 + .308X_{11} -.186X_{10} +.165X_1 + .048X_4 + .259X_3 - .230X_5$$

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง (r_{XY} = .567) กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_7) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X_6) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ(X_{11}) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X_{10}) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (X_4) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน(X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 8 ปัจจัย ดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 97.40 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = .256+.443X_7 +.290X_6 + .201X_{11} -.178X_{10} +.133X_1 + .027X_4 + .192X_3 - .174X_5$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .581X_7 +.433X_6 + .308X_{11} -.186X_{10} +.165X_1 + .048X_4 + .259X_3 - .230X_5$$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนอาจเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐาน เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นพลวัตที่ไม่อาจหยุดยั้งได้ ในด้านของข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัยรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความคิดค่านิยมของยุคสมัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องปรับตัวในการขับเคลื่อนในการบริหารจัดการศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของงานวิชาการและถือว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญต่อสถานศึกษาและมีพัฒนาการปฏิบัติงานวิชาการมากขึ้นโดยมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาจากการบริหารงานวิชาการ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ได้สรุปไว้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหาและหลักเกณฑ์การบริหารงานด้านวิชาการยังลึกซึ่งเกี่ยวกับขอบข่ายงานด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องตลอดจนการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียน สอดคล้องงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ (2566)ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สอดคล้องงานวิจัยของ กรองกาญจน์ อรุณเมฆ (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สอดคล้องงานวิจัยของ สุกฤตา วัฒนเกษมสกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่วนฮัสนะห์ ลาดอ, จรุณี เก้าเอี้ยน, และพิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ (2567) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ แวววรรณจิตต์, ชไมพร ดิสถาพร, จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคปัจจุบันจะต้องเป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ทันกระแสในภาวะที่องค์การต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้ทันสถานการณ์โดยให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่เป็นโลกแห่งข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ โดยการส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง มุ่งสู่จุดหมายและความสำเร็จที่กำหนดไว้ตลอดจนการพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและสถานศึกษา โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนมีความสามารถในการจัดองค์การ ออกแบบงาน กำหนดทิศทางในการทำงาน สร้างบรรยากาศในการตัดสินใจร่วมกันเป็นกลุ่ม ความสามารถในการแก้ปัญหาร่วมกันรู้จักวิเคราะห์ แก้ปัญหาโดยมีรูปแบบเป็นของตนเอง และแบบแผนความคิดที่เป็นของตนเอง และแบบแผนความคิดที่ยืดหยุ่น รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ปรับแนวคิดและรูปแบบการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ทุกคนร่วมกันกำหนดไว้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปฏิบัติงาน จึงทำให้สถานศึกษาเป็นองค์การเข้มแข็ง บุคลากรให้ความสำคัญส่วนใหญ่มากกว่าส่วนย่อย คำนึงถึงองค์การในเชิงระบบใหญ่ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จให้กับสถานศึกษาตามที่วิสัยทัศน์ที่กำหนด บุคลากรภายในสถานศึกษารู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน สร้างเครือข่ายการทำงาน และเรียนรู้วิธีที่จะเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องงานวิจัยของ วรญา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, นพรัตน์ ชัยเรือง และมะลิวัลย์ โยธารักษ์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช สอดคล้องงานวิจัยของ ณัฏฐธิดา มูลทรัพย์ และ นิษรา พรสุริวงษ์ (2567) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องงานวิจัยของ กรองกาญจน์ อรุณเมฆ (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สอดคล้องงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สอดคล้องงานวิจัยของ สุกฤตา วัฒนเกษมสกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่วนฮัสนะห์ ลาดอ, จรุณี เก้าเอี้ยน และพิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ (2567) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ แวววรรณจิตต์; ชไมพร ดิสถาพร; จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง (r_{XY} = .567) กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ มีความเป็นผู้นำและผู้บริหาร โดยการนำความรู้ ทักษะต่าง ๆ ในการส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้ง

สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่น่าพอใจ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ ในส่วนขององค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบให้เกิดความมีประสิทธิภาพทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขัน และผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่เอื้อหรือส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้พัฒนาตนเอง เพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถและนำความรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้วิสัยทัศน์ร่วมกันไปทิศทางเดียวกัน ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวิส และโทมัส (Davis and Thomas.1989) พบว่า การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนช่วยให้การบริหารโรงเรียนมีคุณภาพ สอดคล้องงานวิจัยของ สุกฤตา วัฒนเกษมสกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลาเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(r_{xy} =.905) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่วนฮัสนะห์ ลาดอ, จรุณี เก้าเอี้ยน, และพิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ (2567) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 64 มีความสัมพันธ์ที่ระดับปานกลาง 4) ประมวลข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้แก่ ผู้บริหารกล่าวย้ำเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมแก่ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ แวววรรณจิตต์, ชไมพร ดิสถาพร, จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์ (2561)ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .621

4. ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X7) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน (X2) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X11) ด้านการพัฒนาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานทางวิชาการ (X10) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X1) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (X4) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน(X5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 8 ปัจจัย ดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 97.40 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ มีความเป็นผู้นำและผู้บริหาร โดยการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมเวลาในการสอน การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการในส่วนขององค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบให้เกิดความมีประสิทธิภาพทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันโดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นปรึกษาหารือ ร่วมกันแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถปรับแนวคิดวิธีปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในทีมและมีการคิดอย่างเป็นระบบ ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

และการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น สอดคล้องงานวิจัยของ กรองกาญจน์ อรุณเมฆ (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมคือ ด้านการพูดคุยสะท้อนพฤติกรรมครู และด้านการสนับสนุนให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_9)การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน (X_2) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (X_{10}) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X5) สามารถทำนายองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมได้ร้อยละ 64.40 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ แววรรณจิตต์,ชไมพร ดิสถาพร, จันทรัศม์ ภูติอิริยวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ได้ร้อย ล ะ 39.40 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา วิกัยวราภรณ์ และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมอบหมายงานให้ครูดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน (X_8) และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน (X_{11}) ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1.ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดหาสิ่งจูงใจการจัดการเรียนการสอนแก่ครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีอิสระในการสร้างเนื้อหาการเรียนการสอนให้ครูมีโอกาสในการออกแบบและพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนของตนเองตามความสนใจและความชำนาญของตน สนับสนุนการพัฒนาอาชีพโดยให้โอกาสและงบประมาณสำหรับการศึกษาและพัฒนาความรู้ของครู การให้คำแนะนำและการปรึกษาในการพัฒนาเป้าหมายส่วนบุคคลและแผนการเรียนการสอนของครู โดยการให้คำแนะนำที่สอดคล้องกับความสามารถและความคาดหวังของแต่ละครู

2. การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านที่น้อยที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้บริหารควรสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในองค์กรต้องเป็นกระบวนการที่มีการมุ่งมั่นและมีการร่วมมือกันของผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรทุกคน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางและเป้าหมายที่องค์กรต้องการปฏิบัติไปสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์ โดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวิสัยทัศน์ โดยการจัดการทำงานแบบบุคลากรในสถานศึกษาควรเรียนรู้ ที่จะทำงานเป็นทีม และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการรวมพลังสามารถนำองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายได้สำเร็จ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลชองสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ.* โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2555).*ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องแนวทางการพัฒนาแประเมินสถานพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา.* ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง.

กรองกาญจน์ อรุณเมฆ. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9* .[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3847/1/61252301.pdf

ณัฏฐธิดา มูลทรัพย์ และนิษรา พรสุริวงษ์. (2567). วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 15 สังกัดกรุงเทพมหานคร.*วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,* 7(21), 115-127. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/etcedumsujournal/

ต่วนฮัสนะห์ ลาดอ ,จรุณี เก้าเอี้ยน,และพิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ.(2567).ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 **.***วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี***.** 35(1), 107-121. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edupsu/article/view/260510

ธาดา วิกัยวราภรณ์ และคณะ. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงธนเหนือ *Journal of Modern Learning Development* . 8 (7), 98-114. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/issue/view/17481

ปิยะวรรณ แวววรรณจิตต์, ชไมพร ดิสถาพร และจันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ.*วารสารบริหารการศึกษา มศว***.** 15(29), 1-10. https://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/11215/9246

วรญา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, นพรัตน์ ชัยเรือง, และมะลิวัลย์ โยธารักษ์. (2563). วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช.*วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 12(3), 126-138. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/244500

ยุรพร ศุทธรัตน์. (2558). *องค์การเพื่อการเรียนรู้***.** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมถวิล ศิลปคนธรรพ์.(2566).*ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*.[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000009283

สุกฤตา วัฒนเกษมสกุล .(2562).*ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3* . [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่]. https://oar.hu.ac.th/wp-content/uploads/2019/11/Sukrita.pdf

สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม, ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์ และสุชาติ สืบทอง. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์* ,1(2), 1-13. https://so07.tci-thaijo.org/index.php/VRUJ/issue/view/375

David C. & Thomas, D.A. (1989). *Leadership in Organization*. (2nd ed). Englewood cliffs, P Hall.

Hallinger, P., & Murphy, M. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. *The Elementary School Journal*. 8 (6), 221-224.

Leithwood, K. (2006). *A review of the research: Education leadership. The laboratory forstudent success at temple university center for research in human development and education*. University of Toronto.

Senge, P.M. (1990). *The Fifth Discipline: The Artand Practice of the Learning Organization*.Doubleday Currencey

Seyfarth, J. T. (1999). *The principal: New leadership for new challenger*. Prentice-Hall.

Yamane,T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*: Harper& Row .

.....